

propustiti žalobce podle § 34 č. 4 zákona č. 154/44 Sb. z. a n. pro neoznámení onemocnění. Avšak žalovaný uplatnil ještě druhý důvod pro předčasné propuštění žalobce, neboť popřev žalobní údaje přednesl, že žalobce nekonal službu po takovou dobu, že si musel vzít jiného vrchního číšníka, a také tento svůj přednes opakoval na soudě odvolacím, čímž se dovolával pro předčasné propuštění žalobce rovněž důvodu § 34 č. 4 zákona č. 154/34 Sb. z. a n., že žalobce bez řádně odůvodněné překážky nekonal práce po značnou podle okolností dobu. Odvolací soud měl se proto obíratí tímto důvodem předčasného propuštění žalobce, který žalovaný uplatnil v osmidenní lhůtě § 35 zákona č. 154/34 Sb. z. a n., neboť žalobce ještě v době propuštění nekonal práce u žalovaného a teprve dopisem ze dne 5. prosince 1935 mu sdělil příčinu nekonání práce, po jehož dojití ho žalovaný již dne 9. prosince 1935 propustil. Jinakým způsobem než sdělením žalobcovým se nemohl žalovaný dříve o příčině nekonání prací přesvědčiti, ježto žalobce nebyl v T. Odvolací soud neučinil skutková zjištění, kterých je třeba pro rozhodnutí o žalobním nároku na náhradu požitků za řádnou výpovědní lhůtu, a není proto věc zralá k rozhodnutí ani v této části (§ 35, druhý odstavec zákona č. 131/31 Sb. z. a n.). V novém jednání bude nutno zjistiti, z jaké příčiny nekonal žalobce práci u žalovaného, jak o tom již byla svrchu řeč. Bude-li zjištěno, že žalobce byl skutečně tak nemocen, že nemohl službu konati jako vrchní číšník a že nemohl konati v podniku ani žádné náhradní služby vrchního číšníka, a že tato jeho nezpůsobilost trvala až do 9. prosince 1935, nemohl býti žalovaným předčasně propuštěn pro nekonání sjednaných služeb a měl by nárok na náhradu požitků za řádnou výpovědní lhůtu. Tento nárok by se podle § 37 zákona č. 154/34 Sb. z. a n. vztahoval na náhradu za stravu i zpropitné, jejichž hodnotu by po případě bylo zjistiti znaleckým posudkem, a při stanovení výše této náhrady po případě použití ustanovení § 273 c. ř. s. Kdyby bylo zjištěno, že žalobce nebyl celou šestinedělní dobu § 19 zákona č. 154/34 Sb. z. a n. nezpůsobilý k práci, a zejména že již před 9. prosincem 1935 mohl konati práci vrchního číšníka nebo náhradní práce v podniku žalovaného mu příslušející, bylo by od té doby, kdy se stal k práci způsobilým, pokládati nekonání práce v podniku žalovaného za řádně neodůvodněné a žalovaný by byl oprávněn předčasně propustiti žalobce, kdyby zároveň hledíc k povaze jeho podniku bylo za to míti, že žalobce neodůvodněně nekonal službu po dobu podle okolností dosti značnou.

Čís. 15553.

Práce v závodě květinářském podléhají zákonu čís. 91/18 Sb. z. a n.; povolení práce přes čas podle § 6 cit. zák. nemohlo býti nahrazeno nařízením místodržitele pro království České čís. 69/13 z. z. čes.

(Rozh. ze dne 30. října 1936, Rv I 2346/36.)

Žalobce se domáhá na žalované majitelce zahradnického závodu náhrady za práce přes čas v neděli konané, opíraje svůj nárok jednak o předpisy zák. č. 91/18 Sb. z. a n., jednak o bezdůvodné obohacení. V závodě bylo pracováno v neděli na základě vyhlášky místodržitele pro království České čís. 69/13 z. z. čes., podle níž byla práce v květinářských závodech povolena i v neděli. Nižší soudy žalobě nevyhověly majice za to, že žalobce byl i za práce přes čas podle úmluvy odměněn paušální odměnou.

Nejvyšší soud uložil odvolacímu soudu nové jednání a rozhodnutí.

Důvody:

Žalobce ještě v dovolání opírá žalobní nárok na náhradu za práci přes čas jednak o ustanovení zákona č. 91/18 Sb. z. a n., jednak o bezdůvodné obohacení žalované firmy. Odvolací soud rozhodoval sice o žalobním nároku s obou právních hledisek, avšak učinil tak na nedostatečném skutkovém podkladě, což žalobce v dovolání vytýká a dovozuje, že z nařízení místodržitele pro království České ze dne 8. listopadu 1913 č. 69 z. z. ještě neplynulo, že žalované firmě bylo povoleno konati v neděli práce přes čas. Žalobce připustil ve sporu, že žalované firmě bylo v roce 1913 úředně povoleno, aby provozovala květinářství i v neděli. Ježto zákon o osmihodinové době pracovní ze dne 19. prosince 1918 č. 91 Sb. z. a n. nabyl účinnosti dnem 11. ledna 1919, nemohlo povolení k nedělnímu provozování květinářství dané v r. 1913 nahraditi povolení práce přes čas předepsané zákonem č. 91/18 Sb. z. a n. Poněvadž odvolací soud nezjistil, zda žalovaná firma měla úřední povolení k práci přes čas podle § 6 zákona č. 91/18 Sb. z. a n., nemohl pokládati za přípustnou úmluvu o úhrnkové odměně žalobce za práci přes čas a jeho závěr o tom byl předčasný. Věc není zralá dosud k rozhodnutí, neboť dovolací soud nemůže přezkoumati vůbec přípustnost dohody o úhrnkové mzdě. Bylo proto věc vrátiti odvolacímu soudu. V novém jednání bude nutno především doplniti přednesy stran, zda práce přes čas byla žalované povolena podle zákona č. 91/18 Sb. z. a n. Bude-li to zjištěno, bude tím dán již také podklad pro přípustnost dohody o úhrnkové odměně prací přes čas. Žalobce sice uplatňuje, že dohoda se žalovanou učiněná se nevztahovala na odměnu za práce přes čas v neděli, avšak z písemné dohody se žalovanou firmou sjednané plyne, že žalovaná firma prohlásila k žalobci, že se mu nedostane odměny za práci přes čas a že bude míti týdenní plat 330 Kč, kteroužto nabídku žalobce přijal dav tím najevo, že souhlasí s odměnou 330 Kč týdně, i když bude konati práci přes čas. Poněvadž obě strany byly odborníky v obchodě květinářském, není důvodu pro předpoklad, že jedné z nich nebylo známo, že v tomto živnostenském oboru se pracuje i v neděli, a není tudíž ani důvodu k předpokladu, že žalobce sjednáváje mzdu za veškerou svou práci u žalované firmy nemohl myslet na odměnu také za nedělní práci přes čas. Dohodu o výši mzdy mezi žalobcem a žalovanou

firmou sjednanou nelze pokládati ani za vzdání se nároku na odměňování práce přes čas žalobcem, neboť žalobce neprohlásil v dohodě, že se vzdává nároku na zaplacení práce přes čas, nýbrž že se spokojuje úhrnkovou odměnou za všechny práce, tudíž i za práce přes čas zákonem dovolené. Kdyby tudíž bylo zjištěno, že žalovaná měla povolení podle zákona č. 91/18 Sb. z. a n., aby ve svém podniku pracovala přes čas, nebyl by nárok žalobcův opodstatněn. Zjistí-li se, že žalovaná firma neměla tohoto úředního povolení pro práci přes čas, byla by dohoda podle § 879 obec. zák. obč. nicotná a bylo by pak nutno zjistiti, zda a jakou práci žalobce konal přes čas, kolik hodin a jaká odměna za tuto práci přes čas by byla přiměřená. Kdyby se v celkové odměně nebylo žalobci dostalo odměny i za práci přes čas, o čemž si bude možno utvořití úsudek po zjištění přiměřené mzdy za práci osmihodinnou, byl by nárok žalobní svým důvodem po právu pro neodůvodněné obohacení žalované firmy nedělní prací žalobce a bylo by žalobci přiznati náhradu škody, jejíž výši by odvolací soud určil po provedení znaleckého důkazu případně za použití § 273 c. ř. s.

Čís. 15554.

I. Pre pôsobnosť dôvernických zamestnaneckých sborov v súkromných železničných podnikoch neplatí zákon o závodných výboroch č. 330/1921 Sb. z. a n., ale výnos min. železnic č. 1060/1920.

II. Železničný podnik nepotrebuje ku zmenám zamestnaneckých miezd súhlasu dôvernického výboru zamestnancov.*)

(Rozh. z 30. októbra 1936, Rv III 730/36.)

Žalovaná súkromná železničná dráha snížila jednostranne plat svojich zamestnancov bez pribrania dôvernických zamestnaneckých sborov. — Žalobník, zamestnanec žalovanej, domáhal sa žalobou zaplatenia 43.817 Kč 62 h, o čo bol jeho pôvodný plat snížený. Všetky tri sudy žalobu zamietly, najvyšší súd z týchto

dôvodov:

Podle § 56 zák. čl. XVII:1914 mohou se železnice ve svých služebních řádech uchýliti od předpisů tohoto zákona se svolením ministra obchodu — nyní železnic — jen potud, pokud opatření jejich služebních řádů nejsou v rozporu se zákonem, nýbrž jej doplňují nebo stanoví pro zaměstnanectvo příznivější služební podmínky.

Úpravu služebního platu ponechává zákon zaměstnavateli (1. odst. § 25), proto platový regulativ, i když snižuje platy železničních zaměstnanců, nepřičí se zákonu.

Obmezuje se proto spor v dalším na otázku, zda platová úprava může se státi platně jen za součinnosti zaměstnaneckého výboru — vý-

*) Srovnaj: Úr. sb. č. 1979, 2092.